Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Nr. 16. Rzeszów, dnia 14 kwietnia 1929 Rok. II

C... 20 gr.

Prenumerata miesięczna 80 gr.

GAZETA RZESZOWSKA

Organ Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Ceny ogłoszeń: Zwykłe . . . 10 gr. W tekście . . 30 gr. | Nadesłane . . . 25 gr. Drobne za słowo . . 10 gr.

Redakcja i Administracja: ul. 3 Maja l. 8.
Konto P. K. O. 408 116. — Telefon Nr. 16.

Rzeszów — pamięci marszałka ś. p. Ferdynanda Focha.

W dniu pogrzebu ś. p. Ferdynanda Focha wysłano z Zarządu miasta, stosownie do uchwały rady gminnej, telegram kondolencyjny do ambasady francuskiej w Warszawie następującej treści:

Ambasada francuska Warszawa.

W imieniu ludności miasta zasyłamy najserdeczniejsze wyrazy współczucia i żalu z powodu śmierci Marszałka ś. p. Ferdynanda Focha, a zarazem wyrazy szczerego entuzjazmu dla pamięci wielkiego Bohatera.

Rada miejska miasta Rzeszowa
Burmistrz *Dr Krogulski*

W dniu 30 marca b. r. burmistrz otrzymał od p. ambasadora franc. w Warszawie pismo z podziękowaniem, o treści następującej:

„Z powodu śmierci Marszałka Ferdynanda Focha raczyłeś Pan w imieniu ludności miasta Rzeszowa przesłać na moje ręce wyrazy współczucia, które mnie serdecznie wzruszyły, których nie omieszkam przesłać do wiadomości Rządu Rzeczypospolitej Francuskiej.

Nie bez wzruszenia przychodzi mi stwierdzić braterski udział, jaki przyjmuje cała Polska w żałobie, która tak boleśnie dotknęła naród francuski.

Proszę zarazem być wobec władz miejskich i mieszkańców miasta Rzeszowa tłumaczem mojej wdzięczności oraz przyjąć wyrazy mego wysokiego poważania“.

W oryginale pismo p. ambasadora brzmi następująco:

Ambassade de la République Française en Pologne.

Varsovie, le 28 mars 1929.

Monsieur le Président!

A l'occasion du décès de M. le Maréchal Foch, vous avez bien voulu m'adresser, au nom de la population de la ville de Rzeszow des condoléances auxquelles je suis très sensible et que je ne manquerai pas de transmettre au Gouvernement de la République Française.

Ce n'est pas sans émotion que je constate dans le deuil, qui éprouve si douloureusement la nation française la part fraternelle qu'y prend la Pologne toute entière.

Aussi je vous prie de bien vouloir être l'interprète de ma gratitude auprès des autorités municipales et des habitants de Rzeszow et d'agréer, Monsieur le Président, avec mes remerciements émus, les assurances de ma considération la plus distinguée.

J. Laroche.

* * *

Ludność Rzeszowa i okolicy przeżyła pamiętny i w nastroju swym nad wyraz podniosły i żałobny a serdeczny poranek w dniu 9 b. m.

W dniu tym odbyła się uroczystość żałobna, poświęcona uczczeniu pamięci ś. p. Ferdynanda Focha.

Nabożeństwo żałobne odbyło się w tym dniu o godz. 9½ rano w kościele parafjalnym.

Kościół udekorowany flagami o barwach francuskich i polskich, zwieszającemi się w połowie nawy od sklepienia, oraz zdobiącemi całe presbiterjum.

Katafalk tonął w świeżych kwiatach: laurach, azaljach, lewkonjach, hiacyntach, primulkach i t. d. i w świetle. Przed trumną na odpowiednim taborecie, zasłanym chorągwią o barwach francuskich, złożono insygnia, jak szablę, buławę marszałkowską i jeneralski képi.

Żyrandole kościelne w świetle i w kirze żałobnym jaśniały we wszystkich nawach.

Nabożeństwo odprawił proboszcz rzeszowski ks. T o k a r s k i w asystencji księży B a r z y k a i N i z i n a.

Ks. T o k a r s k i wygłosił też po mszy św., około trzy kwadranse trwające, kazanie, w którego treści podzielił opis życia i dzieł ś. p. Ferdynanda Focha na trzy części. W pierwszej z nich omawiał jego studja i prace fachowe, w drugiej skutki jego działalności wojennej, w trzeciej jego życie, jako wiernego syna kościoła katolickiego. Na tem tle mowca rozwinął charakterystyczne zdarzenia z życia zmarłego więcej szczegółowo, przedstawiając, w wymownych słowach ś. p. Ferdynanda Focha jako wzór pod każdym względem godny naśladowania.

Nabożeństwo zakończyło się odśpiewaniem egzekwij.

* * *

Przed kościołem parafjalnym ustawione były następujące oddziały wojskowe: komp. honorowa z chorągwią i orkiestrą 17 p. p. — pluton honorowy ze sztandarem i orkiestrą 20 p. ułanów — jedna baterja 22 pap.

Szpaler przy katafalku tworzyło 12 podoficerów z 22 pap.

Delegacje oficerskie z powyższych pułków oraz ze Skład. Mat. int. i P. K. U.

Orkiestra 17 p. p. pod batutą p. kapelmistrza Słomowicza odegrała mszę żałobną.

Po skończonem nabożeństwie publiczność zebrała się na placu farnym, obok oddziałów wojskowych, gdzie z odpowiedniej trybuny, barwami narodowemi ozdobionej, przemówił burmistrz Dr. K r o g u l s k i.

Przemówienie było następującej treści:

„O b y w a t e l e!

Zgromadziła nas dziś żałoba sprzymierzonego narodu francuskiego, żałoba z powodu śmierci jego wodza i bohatera ś. p. Ferdynanda Focha, Marszałka Francji Anglji i Polski.

Ś. p. Ferdynand Foch był przyjacielem Polaków, był jedną z potężnych dźwigni, które z życia narodu polskiego, czeskiego i jugosłowiańskiego usunęły niezmierne, młyńskie kamienie niewoli i otwarły Słowiańszczyźnie środkowej Europy wrota w krainę politycznej i narodowej wolności.

Długą i zaciętą była ostatnia wojna o wolność powszechną ludów, a w jej historji złotemi głoskami zapisany jest genjusz ś. p. Ferdynanda Focha.

Pamiętnym na zawsze pozostanie jego raport o położeniu powierzonej mu armji w r. 1914, w którym donosi: „nasze lewe skrzydło złamane, centrum się cofa, prawe skrzydło w ciężkich zmaganiach, sytuacja znakomita, jutro atakuję dalej“.

Duch tego raportu zostanie dla nas nauką.

Bo oto prawdą jest, że narody europejskie i utworzone z nich organizacje państwowe płyną obecnie pod flagą pokoju, — atoli element społeczny, po którym się posuwają, jest stygnącą lawą, jaką na powierzchnię życia narodów wyrzuciła erupcja ostatniego wojennego wulkanu. Pozostały po niej dwa dymiące kratery: na zachodzie narodowo-szowinistyczny, niemiecki, — na wschodzie społeczno-rewolucyjny, bolszewicki.

Któż zapewni, że z kraterów tych wcześniej, czy później nie wybuchną płomienie, nie wyleje się nowa lawa? — Czyż nie dość stale drgają ostrzegawcze sygnały — wrzenia namiętności, zemsty, odwetu i pożądania?

Czyż nie utrwalają one uczucia potrzeby, by na wszelkich możliwych frontach bez przerwy czuwała straż — na ataki powszechnie przygotowaną była obrona i ofenzywa i aby wszelki wysiłek pochodził ze źródła wiary w słuszność własnej sprawy i wiary w jej ostateczne zwycięstwo.

Tej ostatniej cnoty uczy nas przewodnia idea raportu ś. p. Ferdynanda Focha, jego życie, walki i zwycięstwo.

Toż z wdzięcznością oddajemy cześć mądremu i dzielnemu Bohaterowi.

Pomni, że życia nie dano ludzkości na własność, ale tylko na dożywocie, łączymy się z Sprzymierzeńcem w jego ziemskiej żałobie — ale zarazem, pamiętni nieśmiertelnego ducha wielkiego wodza i wielkiego francuskiego narodu, słowa boleści i współczucia łączymy z wyrazem wiecznie świeżej nadziei, tkwiącej w budzącym życie ludów do walki, wolności i szczęścia — hymnie Marsyljanki“.

Po ostatnich słowach wojsko sprezentowało broń, orkiestra 17 p. p. odegrała Marsyljankę, — orkiestra 20 p. ułanów państwowy hymn polski.

* * *

W uroczystości urządzonej staraniem zarządu miasta, wzięła nader liczny udział patrjotyczna ludność rzeszowska wszystkich stanów — oraz młodzież szkół powszechnych.

* * *

„Beatus mortuus — requiescat a laboribus suis — opera illius sequuntur illum“.

(Red.)

Przyjazd p. Woj. hr. Gołuchowskiego do Rzeszowa.

Jak donosiliśmy w ostatnim nrze „Gazety Rz.“ powiat autonomiczny rzeszowski podzielonym został na powiat rzeszowski i strzyżowski. Do powiatu strzyżowskiego włączoną została część gmin, z politycznych powiatów rzeszowskiego i jasielskiego. Przeorganizowanie jest w pełnym toku.

Drugą ważną sprawą okręgu rzeszowskiego jest sprawa dalszej budowy koleji Rzeszów-Kolbuszowa-Tarnobrzeg.

P. Wojewoda lwowski, który interesuje się obu temi sprawami, zamierza z końcem kwietnia b. r. przyjechać do Rzeszowa, zwizytować kolejno urzędy starościńskie, przyglądnąć się trasie kolejowej i ewentualnie wpływem swym realizacji dobrych i ważnych celów w zachodniej części lwowskiego województwa dopomóc.

Ludność powiatów, nadzwyczaj rada, powita swego gościa, chcącego nieść pomoc w jej staraniach publicznych.

Częstochowa--Marienbad.

(Ulen i Sp. — wodociągi — kanalizacje.)

W pierwszej połowie marca b. r. odbyło się w Częstochowy posiedzenie rady miejskiej, na którem omawiano sprawę budowy wodociągów i pożyczki, zaciągniętej na tę budowę w firmie Ulen. Z ciekawego sprawozdania referenta i rzeczoznawców warto powtórzyć:

Nominalna pożyczka wynosiła 2.571.000 dol. po stracie na kursie zostało 2.184.350 dol. honorarjum Ulena 385.000 dol. na fundusz konstrukcyjny zostało 1.799.700 dol. (czyli mniej od nominalnej wysokości pożyczki 771.300 dol.

Co do budowli sprawozdanie mówi: Zbiornik zbudowano bez uwzględnienia elementarnych zasad techniki, ugruntowanie nieodpowiednie, nie zabezpieczony przed zamarznięciem (!) — koszta miały wynosić 27.000 dol. — wynosiły 49.000 dol.

Głęboka studnia, budowana doświadczalnie (!), pochłonęła 58.000 dol.

Sprawy techniczne oddano do arbitrażu instytutu wodociągowego!

Dom kanalizacyjny miał kosztować 39.000 dol. kosztował 60.000 dol. — administracja pochłonęła z górą 203.000 dol.

Zakosztowną budowę prowadzono bezplanowo (najpierw ułożono rurociąg, a potem szukano wody.) Liczne objekty przyniosły ciężkie straty dla miasta. Sprawozdanie Dr. Nowaka o tych dobrodziejstwach firmy Ulen podaje też następujący szczegół:

„W związku ze sprawą jest wysoce humorystyczny list Ulenu do magistratu. Gdy dokopano się wody w głębokości 625 m. ucieszony Ulen pisze poważnie, że woda jest ale że to woda mineralna, przypominająca smakiem „Marienbad“ o ile więcej magistrat mógłby gdzieś sprzedać tę wodę leczniczą, to Częstochowa, która już jest miejscem pątniczem, mogłaby się stać kąpieliskiem. Opinja rzeczoznawcy wypadła jednak niepomyślnie dla Częstochowskiej wody uzdrawiającej.“

Memorjał stwierdza, że wskutek niepłacenia rat, sprawa się ciągnie z górą 4 lata dług miasta wzrósł do olbrzymiej sumy 30.000.000 Zł, **i pociągnie za sobą duże specjalne podatki na mieszkańców miasta.**

(Sprawa z Ulenem ma być oddaną pod rozstrzygnięcie sądowe.)

* * *

Obywatele Rzeszowa przypominają sobie, że firma Ulen i Sp. wystąpiła z projektem kredytów dla miast polskich na wiosnę w roku 1925. Kredytem tym uszczęśliwiono podówczas jedynie 4 miasta b. Królestwa kongr., między innemi także i miasto Częstochowę. Dalsze serje tych pożyczek jednak zostały wstrzymane, — jak wogóle możność zaciągania miejskich pożyczek inwestycyjnych została ograniczoną do takichże pożyczek, mających się zaciągnąć w Banku Gosp. Kraj. Trzy numery wstecz pisaliśmy w „Gazecie Rz.“ p. t. „Godne uwagi“ — jak zapatruje się Ministerjum Sp. Wew. na możność zaciągania dziś tych pożyczek.

Z posiedzenia jawnego Rady miejskiej

z dnia 25 marca 1929 r.

Protokół z ostatniego posiedzenia po odczytaniu przyjęto do wiadomości i podpisano.

Przed porządkiem dziennym jak wspominaliśmy onegdaj burmistrz Dr Krogulski w podniosłem przemówieniu uczcił pamięć bohatera wojny światowej ś. p. Ferdynanda Focha, marszałka Francji, Anglji i Polski, zmarłego w dniu 20 marca 1929 a radni wysłuchali na znak żałoby przemówienia — stojąc.

Zarazem Rada miejska upoważniła burmistrza do urządzenia w imieniu Rady miejskiej w dniu 9 kwietnia uroczystego nabożeństwa żałobnego i do przesłania telegramów kondolencyjnych. Na znak żałoby burmistrz zamknął posiedzenie na przeciąg 5 minut.

Następnie Rada miasta Rzeszowa po myśli § 13 ustawy gminnej z dnia 13/III 1889 Nr. 24 dz. u. kr. powołała na czas trwania przeszkody na wniosek burmistrza zastępcę p. Hostynka Włodzimierza, jako radnego w miejsce p. inż. Emilewicza Piotra, który jako przedsiębiorca wszedł w stosunki prawne z gminą miasta Rzeszowa i według przepisu § 20 ust. ostatni ust. gm., przez czas trwania tego stosunku, nie może sprawować urzędu radnego.

P. Hostynek Włodzimierz zgodnie z przepisem § 11 ust. gm. z dnia 13/III 1889 Nr. 24 dz. u. kr. złożył do rąk burmistrza przyrzeczenie sumiennego spełnienia przyjętych obowiązków.

Po załatwieniu wniosku nagłego w sprawie uchwalenia rezolucji co do zajęcia stanowiska wobec projektu ustawy o popieraniu tanich mieszkań, oraz kilku interpelacyj przystąpiono do porządku dziennego.

1) Sprawozdanie Komisji kontrolującej:

Rada miasta Rzeszowa przyjęła do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Komisji kontrolującej, w oryginale do protokołu dołączone z tem, że wnioski Komisji odesłano Magistratowi do wyczerpującego sprawozdania i ewentualnego przedłożenia Radzie miejskiej do uchwały.

2) Przekroczenie budżetowe w r. 1928/29.

Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości przekroczenia budżetowe dokonane w roku budżetowym 1928/29 po dzień 10 marca 1929 r. z uwzględnieniem przewidzianych wydatków po koniec marca 1929 r. i w tym celu zgodnie z przepisem § 1 ust. 2 i 3 rozp. Prezyd. z dnia 17/VI 1924 Dz. p. p. Nr. 51 poz. 522 uchwala V budżet dodatkowy w brzmieniu dołączonem do protokołu.

3) Wniosek Magistratu co do uchwalenia instrukcji rachunkowo-kasowej.

Uchwalono w związku z przepisem § 53 rozp. min. spraw wew. i min. skarbu z dnia 28/III 1927 Nr. 38 poz. 345 instrukcję rachunkowo-kasową dla miasta Rzeszowa wedle wniosku magistratu.

4) Zatwierdzenie licytacji na dzierżawę szutrowiska w Staromieściu.

Na zasadzie § 25 lit. 1 ustawy gminnej z dnia 13/III 1889 Nr. 24 dz. u. kr. zatwierdzono ofertę gminy Staromieście na dzierżawę szutrowiska w Staromieściu, położonego przy parcelach 1.642, 1.684, 1.685, 1.687 na lewym brzegu Wisłoka na okres dzierżawny od 1/IV 1929 do 31/III 1930 z tem zastrzeżeniem, że w razie ograniczonej ilości szutru, żwiru lub piasku, pierwszeństwo poboru przysługuje gminie miasta Rzeszowa.

5) W sprawie podjęcia uchwały co do utrzymania dotychczasowego herbu miasta rada miasta Rzeszowa po myśli art. 4 rozp. prezyd. Rzplt. z dnia 13/XII 1927 Nr. 115 poz. 980 uchwaliła:

1) że król. woln. miasto Rzeszów ma w oznakach, pieczęciach, sztandarach, blankietach, szyldach i tp. zatrzymać dotychczasowy herb, zamiast herbu wojewódzkiego z orłem państwowym,

2) oraz wnieść po myśli powołanego rozp. prez. prośbę do ministra spraw wewnętrznych o zatwierdzenie tego herbu po porozumieniu z ministrem wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

W związku z powyższem uchwalono rezolucję, wzywającą magistrat, aby zarządził skatalogowanie dokumentów i aktów miejskich, które mogą rzucić światło na historję miasta Rzeszowa.

6 Sprawa Kuźnicy.

Rada miasta Rzeszowa przyjęła do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie p. r. Fica co do obecnego stanu Kuźnicy, fabryki maszyn i odlewarni żelaza, spółki z ogr. odp., a zarazem wybrała komisję złożoną z pp. r. Fica Piotra, Dra Wachtla i przybraniem p. Buczyńskiego Leopolda, celem bliższego zbadania stanu faktycznego.

7) Wniosek na zaciągnięcie pożyczki w Banku Gosp. Krajowego na budowę stadjonu sportowego w Rzeszowie.

Uchwalono w celu budowy stadjonu sportowego w Rzeszowie zaciągnąć w Banku Gosp. Krajowego w Warszawie pożyczkę w kwocie 120.000 Zł w 7% obligacjach komunalnych opiewających na złote w złocie, spłacalną w latach $29^1/_2$, pod warunkami dla tego rodzaju pożyczek przepisanemi.

Uchwała powyższa zapadła jednomyślnie.

8) Sprawozdanie co do budowy rzeźni miejskiej:

Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie przedłożone przez magistrat co do dalszych prac związanych z zamierzoną budową nowej rzeźni miejskiej.

W dalszym ciągu na posiedzeniu tajnem uchwalono kilka spraw osobistych, przemysłowych, przynależności, między innemi uchwalono oświadczyć się za przyjęciem do wiadomości zgłoszonego przez Bronisława Michała 2 im. Lewickiego przedsiębiorstwa przewozu osób autobusem na przestrzeni Rzeszów-Leżajsk z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Dąbrowskiego, oraz uchwalono oświadczyć się za przyjęciem do wiadomości zgłoszonego przez Abrahama Klugera i Schulema Rebhuma przedsiębiorstwa przewozu osób i rzeczy autobusami po ulicach w Rzeszowie, a to ze względu na stosunki i potrzebę miejscową.

Nakoniec rozdano stypendja szkolne, a to 1 do szkoły powszechnej i po jednym do szkół średnich męskich i żeńskich, oraz jedno dla słuchaczy uniwersyteckich.

Późnym wieczorem posiedzenie zamknięto.

Rozbudowa.

Zagadka rozbudowy miast pociąga za sobą wysiłki umysłów ludzkich na temat, jak ją rozwiązać. Specjalnie w mieście Rzeszowie trzeba przyznać w rozbudowie od kilku lat stan postępuje. Wybudowano kilka dużych domów czynszowych a kilkadziesiąt małych. W dziedzinie budowy tych ostatnich bardzo wiele dopomogła rzeszowska Kasa Oszczędności odnośnie do wszelkich budowli pomocnym też był Państwowy fundusz kredytowy do tej rozbudowy w agendzie Banku gospodarczo-kredytowego. Oczywiście gdyby stosunki budowlano-kredytowe i ustawa o czynszach uległy korzystniejszej zmianie, rozbudowa szłaby szybkim krokiem.

Publiczności mało jest znaną (nieogłaszana zresztą) organizacja wewnętrznej tej roboty gospodarczej, — co często powoduje utyskiwania pod niewłaściwym adresem. Wskutek tego zajmiemy się tą oprawą bliżej a dziś zaczynamy

od następującego przedstawienia organizacji i regulaminu Państwowej rady rozbudowy miast — niejako centralnego mózgu tego organizmu.

Państwowa Rada Rozbudowy Miast obejmuje funkcje Rady Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast.

Przewodniczącym Państwowej Rady Rozbudowy Miast jest Minister Skarbu, względnie osoba przez niego do sprawowania tych czynności w jego zastępstwie upoważniona.

Państwowa Rada Rozbudowy Miast składa się z siedmiu przedstawicieli wielkich miast: Warszawy, Krakowa, Lwowa, Poznania, Łodzi, Lublina i Wilna, po jednym z każdego miasta, z siedmiu przedstawicieli wybranych przez Zarząd Związku Miast Polskich, z jednego przedstawiciela Związku Spożywców Rzplitej Polskiej, z jednego przedstawiciela Banku Gospodarstwa Krajowego i po jednym delegacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych.

Poza powyższym składem personalnym w posiedzeniach Państwowej Rady Rozbudowy Miast mogą brać udział bez prawa głosowania zaproszeni przez Ministra Skarbu: przedstawiciele innych Ministerstw, jeżeli pod obrady przychodzą sprawy w których odnośne Ministerstwa są zainteresowane, — rzeczoznawcy, oraz wyznaczeni przez Ministra Skarbu urzędnicy jego resortu.

Posiedzenia Państwowej Rady Rozbudowy Miast zwołuje Minister Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych, raz na półrocze, pozatem na wniosek conajmniej 9 członków Rady w terminie ustalonym przez Ministra Skarbu, w każdym razie w nieprzekraczalnym terminie trzydziestodniowym.

Do rozważań i opinjowania P. R. R. M. należą: programowe zagadnienia z zakresu akcji mieszkaniowo-budowlanej, zagadnienia związane z pozyskaniem środków i źródeł związanych z prowadzeniem akcji kredytowo-budowlanej, projekty i wnioski dotyczące zmian i uzupełnień ustawodawstwa i innych obowiązujących przepisów ze sprawą mieszkaniowo-budowlaną związanych, — projekty regulaminów dla Komitetów Rozbudowy i Magistratów, sprawozdania Ministerstwa Skardu, dotyczące wpływów i wydatkowania z Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast, oraz Banku Gospodarstwa Krajowego i Państwowego Funduszu Budowlanego, sprawozdania z akcji kredytowo-budowlanej każdego ubiegłego roku, względnie okresu, jak również z konwersji krótkoterminowych pożyczek budowlanych na pożyczki długoterminowe — amortyzacyjne, sprawozdania z akcji kredytowo-budowlanej pod względem zużycia przez poszczególne miasta, kredytów budowlanych, ilości pobudowanych domów i mieszkań, z uwzględnieniem poszczególnych kategoryj budujących t. j.: gmin miejskich, instytucyj społeczno-humanitarnych, spółdzielni, osób i firm prywatnych, oraz rozmiarów, typów i charakteru mieszkań budowanych, sprawy normalizacji budownictwa i elementów budowli, oraz potanienia budownictwa, wszystkie inne sprawy z akcją mieszkaniowo-budowlaną związane, które Minister Skarbu podda obradom P. R. R. M., lub które wniesione przez 6-ciu Członków Rady.

Państwowa Rada Rozbudowy Miast wyłania ze swego grona Komisję Główną, która zastępczo pełni obowiązki P. R. R. M. Komisja Główna składa się z 8-miu osób, a mianowicie: z delegata Ministerstwa Skarbu, Spraw Rzpltej Polskiej, Banku Gospodarstwa Krajowego i trzech przedstawicieli miast, wybranych z pośród członków P. R. R. M. — Komisja Główna odbywa swoje posiedzenia conajmniej raz na 2 miesiące. Komisja Główna ma stałego sekretarza, którego funkcje pełni wyznaczony przez Ministra Skarbu urzędnik. Sekretarjat gromadzi potrzebne Państwowej Radzie Rozbudowy Miast materjały i prowadzi całą związaną z jej pracami biurowość.

Poza Główną Komisją Państwowej Rady Rozbudowy Miast, może wyłonić ze swego grona specjalne Komisje, zapraszając do współudziału w nich rzeczoznawców nie należących do składu P. R. R. M. celem przeprowadzenia specjalnych studjów opracowania materjałów, wchodzących w zakres zagadnień budownictwa mieszkaniowego, jak np.: sprawy normalizacji poszczególnych elementów, modernizacji cegielń i warsztatów stolarskich, materjałów zastępczych w budownictwie, ustawodawstwa spółdzielczo-budowlanego, kodyfikacji prawa hipotecznego w związku z rozwojem budownictwa spółdzielczego i t. d.

Zaopinjowany, względnie opracowany przez Państwową Radę Rozbudowy Miast, lub przez specjalnie powołane Komisje materjał jest materjałem orjentacyjnym przy wydaniu przez właściwe władze odpowiednich zarządzeń.

Ze sportu.

Oficjalne otwarcie sezonu piłki nożnej w Rzeszowie miało się zacząć rozegrać się mającemi zawodami o mistrzostwo klasy A. pomiędzy przemyską „Polonją“ a „Resovią“, w dniu 7 b. m.

Spotkanie to zostało odwołane przez Lwowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej, na skutek wniesionych do L. Z. O. P. N. przez szereg klubów prowincjonalnych protestów, (między niemi i „Resovii“) przeciwko wylosowaniu mistrzostw klasy A w jednej grupie, (L Z. O. P. N. liczy 12 klubów kl. A.) co groziło klubom zupełną ruiną.

Na skutek wniesionych protestów, sprawa rozgrywek piłkarskiej klasy A. Okręgu Lwowskiego została załatwiona dnia 6 b. m.

Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej na posiedzeniu, odbytem w obecności prezesa Lwowskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej prof. Dręgiewicza, w zupełności podzielił wyrażone na tem miejscu zapatrywanie, że rozegranie mistrzostw w jednej grupie z udziałem 12 drużyn, w tem 6 drużyn prowincjonalnych, oznaczałoby zupełną ruinę materjalną dla odnośnych klubów, wobec czego nakazał przeprowadzić mistrzostwa w dwóch grupach, a to tem bardziej, że w roku bieżącym mistrzostwa okręgowe ukończone być muszą do 15 sierpnia.

Stosując się do powyższego zarządzenia P. Z. P. N., zarząd L. Z. O. P. N. zanulował wylosowany w swoim czasie terminarz rozgrywek i dokonał podziału klasy A. na dwie grupy w ten sposób, że z klubów prowincjonalnych do każdej grupy przydzielone zostały trzy, podczas gdy kluby lwowskie do poszczególnych grup weszły drogą losowania. W następstwie takiego, w zupełności sprawiedliwego podziału, odnośne dwie grupy wyglądają następująco:

Grupa I. Resovia Rzeszów, Polonja Przemyśl, Janina Złoczów, i Hasmonea, A. Z. S., Pogoń II Lwów.

Grupa II. Rewera i Hakoah Stanisławów, Pogoń Stryj, Lechja, Czarni II i Ukraina Lwów.

Terminy rozgrywek wylosowane zostaną w najbliższę środę, przyczem na wypadek korzystniejszych warunków atmosferycznych, mistrzostwa rozpoczną się w niedzielę 14 b. m. O tytuł mistrza okręgu po skończonych rozgrywkach dwukrotnie walczyć będą mistrzowie obu grup do klasy B. spadają trzy drużyny to jest dwaj ostatni w każdej grupie, tudzież pokonany z dwukrotnej rozgrywki dwóch przedostatnich w każdej grupie. Postanowienia w sprawie wyeliminowania mistrza okręgu, jakoteż trzech drużyn spadających do klasy B. nie dotyczą rezerw klubów ligowych.

Do klasy A. w roku przyszłym wejść ma tylko jeden klub, co równa się zmniejszeniu liczby klubów A. klasowych do dziesięciu.

Zauważamy, że „Resovia“ znajduje się w silniejszej grupie, ale nie wątpimy też, lecz jesteśmy pewni że drużyna „Resovii“ dołoży wszelkich starań i wyjdzie z tej walki z honorem, utrzymując się na przyszłość w klasie A.

KRONIKA.

P. Drowi Nieciowi odpowiadamy, że ani artykułu „Gwiazda i pędraki“ ani sprawozdania z opłatka w Gwieździe, umieszczonych w „Gazecie Rz.“ dr. Krogulski nie pisał, ani ich nie inspirował. Ostatnia napaść w tym względzie, jest tak samo „trafną i — sprawiedliwą“ jak tyle — tyle innych.

Jednak mniejsza z tem, żółtaczki nikt nie dostanie.

Wobec zdradzonej ciekawości możemy nadto także to drowi Nieciowi powiedzieć, że artykuły powyższe pochodzą od grupy osób, biegiem spraw w Gwieździe się zajmujących, lecz w skład redakcji „Gazety Rz.“ nie wchodzących.

Święcone w Sokole odbyło się w sobotę dnia 6 b. m. Wzięło w niem udział do stu osób. Życzenia sokolskie wygłosił prezes Sokoła p. inż. Żurowski, zachęcając sokolstwo do ćwiczeń, oraz wzięcia licznego udziału w Słowiańskim zjeździe Sokołów, mającym się odbyć podczas wystawy krajowej w Poznaniu. Zebranie towarzyskie przeciągnęło się w wesołym nastroju do popółnocy.

Święto dziesięciolecia obchodzi uroczyście tutejszy 22 pułk artylerji polowej w dniu 5 maja b. r. Szczegóły programu podamy w najbliższym numerze.

Osobiste. Porucznik 17 p. p. Musiałek-Łowicki został mianowany kapitanem.

Fundusz dyspozycyjny M. S. W. Na cele funduszu złożyli w dalszym ciągu: Pracownicy warsztatów kolejowych w Rzeszowie Zł 75·—, Dr. W. Hochfeld Zł 50·—, 5 profesorów państw. gimnazjum II po Zł 2·50 razem Zł 12·50.

Ślub. Dnia 7 b. m. odbył się w Krakowie ślub panny Antoniny Krausówny, córki tutejszego lekarza dra Hermana i Franciszki Krausów z panem Józefem Kornem z Paryża.

Z „Reduty“. Premjera „Wicka i Wacka“ odbędzie się w niedzielę dnia 21 b. m. Wesoła ta komedja odtworzy nam zawsze tak drogie typy dworku szlacheckiego i napewno kilkakrotnie zapełni salę Sokoła.

Cztery bociany, krążące ponad północną połacią miasta, obserwowano we czwatek. A więc nareszcie wiosna zawitała, bo to najlepsze jej zwiastuny ponad wszystkie Pimy i barometry. Ach, bo rzeczywiście rozpaczliwieby było, gdyby i bociany zawiodły!

Ćwiczenia oficerów rezerwy zorganizowane w 17 p. p. Na podstawie rozkazu wyższego powołano na ćwiczenia w 17 p. p. oficerów rezerwy z tutejszego rejonu. Zorganizowane ćwiczenia trwały 5 dni a to od 25 do 29 marca. Zgłosiło się 18 oficerów rezerwy w stopniach porucznika i podporucznika.

Przybyłych powitał goracemi słowami dowódca pułku podpułkownik Kaleński Rudolf, zwracając jednocześnie uwagę na cel i zadanie ich powołania. Na kierownika ćwiczeń wyznaczony został mjr. Pamin Feliks, który dzienne zajęcia przeprowadzał według opracowanego programu, wydanego przez wyższe dowództwo. W ciągu tych 5 dni powołani mieli możność poznać zasady nowoczesnej walki, przedstawionej na przykładach praktycznych, co również uzupełniały odnośne wykłady.

Przy stole plastycznym rozwiązywano różne zadania, przy zastosowaniu odnośnych regulaminów, uzupełniając i pogłębiając w ten sposób wiedzę wojskową.

Ćwiczenia wspomniane mimo tak krótkiego czasokresu miały wielkie znaczenie dla powołanych oficerów, ponieważ dały możność poznania nowych zasad potrzebnych dla obrony Ojczyzny.

Walne Zebranie Spółki węglowo-naftowej „Chmielnik“ odbędzie się w niedzielę dnia 14 b. m. o godz. 10-tej przed południem w sali Sokoła.

Akcja przeciwpowodziowa w rejonie miasta Rzeszowa. Ludność miasta i okolicy Rzeszowa była w tym roku poważnie katastrofą powodziową zagrożona. Groźną obawę sprawiał Wisłok, który miejscami dosięgał 15 m szerokości i 3 m głębokości.

To też władze cywilne w porozumieniu z władzami wojskowemi zorganizowały wszystkie do ich dyspozycji stojące środki, by poszczególne miejscowości przed wylewem Wisłoka ochronić. Zmobilizowano patrol pionierski pod dowództwem porucznika Herberta Edwarda, należącego do 17 p. p. Zabiegów akcji przeciwpowodziowej było bardzo dużo. Na tem miejscu trzeba nadmienić, iż mosty w rejonie Rzeszowa służące jako połączenie

między jednym a drugim brzegiem rzeki Wisłoka były dość poważnie zagrożone. Nie mniej też w niebezpieczeństwie znajdowały się mosty w okolicy Strzyżowa, gdzie Wisłok stworzył zator lodowy długości około 4-ch kilometrów i grubości od 0·50 m do 1·50 m. — Przeszkodę tę udało się 22 minami rozbić i tak okolice przed powodzią uchronić. Umiejętne i energiczne przeciwdziałania akcji powodziowej, prowadzone przez dowódcę wspomnianego patrolu, ochroniły ludność mieszkającą nad Wisłokiem w rejonie Rzeszowa.

Starosta jako przedstawiciel tutejszego powiatu wyraził porucznikowi Herbertowi Edwardowi i żołnierzom biorącym w tej akcji udział na ręce dowódcy pułku pełne uznanie i podziękowanie.

Odroczenie terminu płatności zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu. W myśl art. 31 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550) do dnia 15 maja b. r. winna być uiszczona różnica pomiędzy kwotą wymierzonego podatku od obrotu za rok 1928, a ustawowemi zaliczkami przypisanemi za tenże rok.

Ministerstwo skarbu biorąc pod uwagę, że w maju b. r. przypada nietylko termin płatności kwot podatku, o którym mowa w ustępie pierwszym nin. okólnika lecz również i zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za I. kwartał 1929 r. (art. 56 ustawy), co — w związku z terminem płatności do dnia 1 maja także i połowy państwowego podatku dochodowego Dz. U. R. P. Nr. 58/2 „poz. 411“ — może wywołać pewne trudności płatnicze, odracza — na zasadzie art. 122 cytowanej ustawy o państwowym podatku przemysłowym — termin płatności zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za I kwartał 1929 r. do dnia 15 czerwca 1929 r. włącznie.

Do wyznaczonego wyżej terminu nie ma zastosowania 14-dniowy ulgowy termin, przewidziany w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721).

Niedotrzymanie powyższego Terminu pociągnie za sobą natychmiastowe przymusowe pobranie zalegających kwot wraz z karami za zwłokę, licząc od ustawowego terminu płatności, oraz z ewentualnemi kosztami egzekucyjnemi.

Nowa taryfa na paczki pocztowe (zniżone opłaty na bliższy dystans, podwyższone na odległości dalsze). Na skutek wystąpień Izb przemysłowo-handlowych i organizacyj kupieckich min. poczt wprowadziło nową taryfę opłat za przewóz paczek pocztowych.

Opłaty te na odległościach bliższych będą niższe od dotychczasowych, a więc na odległość do 100 kilometrów przewóz paczki 1 kg kosztować będzie 60 gr (zamiast 1 Zł); na odległość do 300 kilometrów 80 gr; na odległość do 600 kilometrów 1 Zł; ponad 600 kilometrów 1 Zł 20 gr. (Dotychczas opłata bez względu na odległość wynosiła 1 Zł od paczki, ważącej do 1 kg).

Na dalszą odległość opłata będzie nieznacznie podwyższona, jednak min. poczt nie przewiduje z tej podwyżki zwiększenia dochodów, lecz tylko wyrównanie niedoboru, wynikającego z obniżenia opłat na odległości krótsze.

Najczęściej wysyłane paczki 3-kilogramowe płacić będą: na odległość do 100 kilometrów 80 gr, na odległość do 300 kilometrów 1·20 Zł, na odległość do 600 kilometrów 1·60, ponad 600 kilometrów 2 Zł.

Reklamy handlowe nie mogą być blagą! W min. przemysłu i handlu opracowano projekt przepisów, hamujących sposób reklamy handlowej. Między innemi nacisk położono na to, aby informacje, zawarte w reklamach handlowych, odpowiadały rzeczywistości.

Podawanie fałszywych cyfr produkcji, niezgodnych z rzeczywistością, dat powstania czy lat istnienia firmy i t. p. podlegać ma bardzo surowym karom.

Godziny urzędowe Kas skarbowych dla publiczności. Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 7 lutego 1929 r. B: I 134/29, zarządziło, aby wszystkie Kasy skarbowe były otwierane dla publiczności równocześnie z rozpoczęciem urzędowania t. j. o godzinie 8 w okresie letnim, względnie o godzinie 8·30 w okresie zimowym, i zamykano o godzinie 13·30 w okresie letnim zględnie o godzinie 14 w okresie zimowym, w soboty zaś o godzinie 12·30 w okresie letnim, względnie o godzinie 13 w okresie zimowym.

Pierścionek brylantowy znaleziony w pobliżu młyna w Staromieściu w dniu 1 kwietnia, znajduje się na posterunku w Zaczerniu i tam się może właściciel zgłosić.

Wiadomości Policyjne.

Samobójstwo. Dnia 6 b. m. na polach, obok drogi prowadzącej z Tyczyna do Hermanowej, powiesiła się na wierzbie Józefa Borowiec lat około 40, córka Tadeusza z Hermanowej, która od kilku lat będąc umysłowo chorą zdradzała chęć pozbawienia się życia. Przeprowadzone śledztwo wykazało, że samobójczyni wydaliła się dnia 4/IV z domu rodziców i przybyła do swojej znajomej Walerji Hołoń zamieszkałej w Tyczynie. Dnia 6/IV o godzinie 8 rano udała się przez pola w kierunku Hermanowej, a ponieważ już przedtem zdradzała zamiar powieszenia się, przeto Walerja Hołoń z sąsiadką Józefą Kuśnierz i ojca Wawrzyńcem usiłowali ją zatrzymać, ta jednak poczęła biec i na znacznym oddaleniu wołać, aby jej nie zatrzymywali, gdyż idzie do domu — wobec czego ci zaniechali pościgu i wrócili do domu, i wtedy samobójczyni pozbawiła się życia.

Śmierć wskutek przywalenia drzewem. W lesie p. Politalskiego w Hucisku, Ziemba Gabrjel lat 65 i Dworak Ewa lat 26 ścinali drzewo. W czasie tego ścięli jedno drzewo osikowe o rozmiarach 16 m długości a 24 — 25 cm średnicy, które padając wsparło się koroną o sąsiedni świerk i tak zawisło. Nie zadając sobie wiele trudu pozostawili drzewo w tej pozycji i odeszli do innej roboty obcinając i znosząc konary.

W niewielkiej odległości pracował Dworak Piotr, z córką Marją, którzy również ścinali sosnę. W pewnym momencie, prawdopodobnie wskutek wstrząsu runęła nachylona osika, która konarami uderzyła Marję Dworak, wskutek czego zaraz na miejscu poniosła śmierć. Wszelkie zabiegi celem przyprowadzenia jej do życia, okazały się bezskutecznemi. Również został ugodzony konarami Jan Dworak, który upadł na ziemię bezprzytomny, udało się go jednak docucić, odniósł jednak kilka poważnych uszkodzeń na ciele.

Samobójstwo. Dnia 10 kwietnia o godz. 19·50 między stacjami Łańcut-Rzeszów pociąg Nr. 70, zdążający z Łańcuta do Rzeszowa, zabił p. Jadwigę Wanatowicz, b. ucz. 5 kl. gimn. żeńsk. w Rzeszowie, córkę kierownika szkoły na Górnym Śląsku. Policja powiadomiona o wypadku wszczęła dochodzenia. Oględzin zwłok dokonał lek. kolejowy Dr Kraus.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Inż. Józef Szaynok. Z drukarni J. A. Pelara i S-ki w Rzeszowie.